

Bodrum izlenimlerim ve deniz turizmindeki tehlike

KISA bir tatil arasından sonra yeniden birlikteyiz. Gelenektir, ailece, her sene tatilimizin bir bölümünü Bodrum'da geçiririz. Eşim Peri ile Bodrum'da tanıştığımız için bizde yeri başkadır Bodrum'un. Bu gidişimden sonra sizlerle çok kısa izlenimlerimi paylaşayım, asıl konuya sonra değineyim.

Açıkça söyleyeyim küçük İstanbul olmuş, Bodrum. Hatta bir tık yukarı bile diyebilirim. Trafik deseniz, İstanbul'u hiç aratmıyor. Kimse gücenmesin ama ilginçtir belediye, Bodrum'u yaz aylarında bırakmış sanırsınız. Bir karmaşa var. Mağazanın birine giriyorsunuz, çalışanların tavrı, gelenden maksimum faydayı nasıl sağladığını tarzında. Merkez'deki en az üç mağazadan, 'pos makinesi çalışmıyor nakit çalışıyoruz' cevabını aldım. Bodrum gibi turistik yer, ne ilginçtir mağazalarda pos makinesi çalışmıyor! Restorana giriyorsunuz, sanki bir daha o restorana hiç uğramayacakmışsınız gibi, hem hizmet sıfır hem fiyat politikası yüksek. Esnafla konuşuyorsunuz, hep aynı söylem, 'zaten iş yok, ne yapalım, biz de şurada iki-üç ay kazanıyoruz'. Bu bakış açısı nedeniyle de bir giden ağız yandığından bir daha gitmiyor.

GEZİ TEKNELERİNİN HALİ

Daha anlatacak çok şey var ama gelelim asıl konuya. **Türk P&I Genel Müdürü Ufuk Teker** ile Bodrum'da buluştuk. "Gezi teknelerinin yol açtığı sorunları sık sık dile getiriyorsun gel, bir de gözünle gör" deyince, hemen kabul ettim. Ufuk Teker, küçük bir tekne ayarlamış. Bilmeyenler için söyleyeyim -ki, ben de orada öğrendim- gezi tekneleri günlük 40-50 liraya, yerli

Noyan DOĞAN

noyandogan@hurriyet.com.tr

yabancı 80-90 turisti alıp, Bodrum'un koylarını günün birlik dolaştırıyor. Tüm tekneler aynı saatte yola çıkıyor, hepsi de aynı rotayı izliyor. Biz de aynı rotayı izledik. Uğrak yerleri olan ilk koya gelip de manzarayı görünce, bugüne kadar az bile yazmışım dedim.

Anlatayım, siz de manzarayı güzünüzde canlandırın. İlk gelen tekne demirliyor, içindeki yolcular hep birlikte denize atlıyor. Ardından diğer tekne, sonra bir diğeri. Denizde yüzenlerin arasından tekneler, 'çekilin, tekne geliyor', 'çarpacak çarpacak' bağrıışları ile birer birer koya yanaşmaya çalışıyor. Bu arada da tekneler birbirine çarpmasını diye birileri atlıyor, birileri diğer tekneyi itmeye çalışıyor. Tam bir keşmekeşlik. Küçücük koy, onlarca tekne, denizde yüzmeye çalışan yüzlerce insan.

TURİSTLER FARKINDA DEĞİL

Gözünüzde canlandırabilirdiniz mi? Açıkçası, şans eseri, her gün birkaç kaza olmuyor ve bu kazalarda da birkaç kişi zarar görmüyor. Bitmedi; teknelere bakıyorsunuz, turist çekebilmek için teknenin şeklini değiştirmişler. Kimisi korsan teması yapmış, kimi başka şekle sokmuş. Ufuk Teker'e sordum 'bunlar, standartlara uygun mu?' diye; standart falan hak getire.

Peki, sorun nerede? **Gezi tekneleri ile günlük tura çıkan tüm turistler sigortasız seyahat ediyor. Oysa uluslararası denizcilik kuralları gereği 12 ve üzeri**

yolcu taşıyan tüm deniz araçları, yolcuları için sorumluluk sigortasını yaptırmak zorunda.

Yaptırmak zorunda ki, olası bir kazada ölenlerin yakınlarına vefat tazminatını, sakat kalanlara da sakatlık tazminatını sigorta ödesin.

Sigorta yapılmazsa tekneler denize açılmıyor. Yasa böyle diyor. Yine uluslararası kurallara göre de sigortanın teminat limiti, kişi başına 400 bin dolara yakın.

Peki, nasıl oluyor da; bu gezi tekneleri, zorunlu olduğu halde sigortayı yaptırmadan umarsızca koylarda dolaşabiliyor; üstelik, size anlattığım manzara bu haldeyken, üstelik kimi tekneler standartlara uygun değilken. Turizm Bakanlığı, geçtiğimiz yıllarda, teknelerin denize elverişlilik belgesinde sigortayı zorunlu tutmuş ama limit belirlemeyerek, gezi teknelerine bir istisna tanımış. Neden? Tekne sahipleri sigortaya para ödemek istemedikleri için.

BU SENE GEÇTİ ARTIK!

Ufuk Teker'e, "Kaza olmuyor mu?" diye sordum. "Olmaz mı, her yaz gezi teknelerinde 10-15 kişi hayatını kaybediyor" diyor Teker ve ekliyor: "Davalara açılıyor, mahkemeler ölenlerin yakınlarına 400 bin dolara kadar tazminat ödenmesini hükmediyor. Sigorta olmadığı için de tekne sahipleri varını yoğunu satıyor. Hele ki, kazada ölen yabancı bir turistse varını yoğunu satsa da kurtulamıyor."

Durum bu kadar vahim. Bu sene geçti artık, 'inşallah kaza olmaz' demekten başka yapacak bir şey yok, ama yeni **Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy**, turizmdir ve sektörün içinden gelen biridir. Turizmde sigortanın önemini ve gerekliliğini de çok iyi bilir. Eminim gelecek yaz sezonu için konuya el atıp, bu durumu düzeltecektir.